

Izhaja vsak petek z datumom naslednjega dne.

Uredništvo in upravništvo
»Zarja«
v Ljubljani,
Dalmatinova ulica številka 3.

Sprejemajo se le frankirani dopisi. Rokopisi se ne vračajo.

ZARJA

Socialistično glasilo.

Posamezna številka stane 1 Din

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom 4 Din mesečno. Za Nemčijo 5 Din., za drugo inozemstvo in Ameriko 6 Din.

Reklamacije so poštnine proste.

Oglasi po dogovoru.

Proletarci vseh dežel,
združite se!

V Ljubljani, v soboto 17. marca 1923.

Ne demagogija, resno delo vodi k zmagi!

Volite

v

Ljubljani

3

skrinjico!

Rdeča
kandidatna
lista.

Nosilec liste:

Dr. Ljud. Perič.

Župan ljubljanski DR. LJUDEVIT PERIČ.

Volite

v

Kranjski

6

skrinjico!

Rdeča
kandidatna
lista.

Nosilec liste:

Ivan Makuc.

Na Štajerskem volite 5. skrinjico! Nosilec liste R. GOLOUH.

V boj za zmago pravice nad krivicami!

Voliteci! V Vaših rokah je usoda ljudstva! Volili boste v nedeljo poslance za narodno skupščino.

Ali ste bili zadovoljni z dosedanjimi poslanci in njih strankami?

Ali ste zadovoljni, da so bivši poslanci in njih stranke nastopale proti agrarni reformi?

Zakaj se ti ljudje niso brigali za v jne invalide?

Ali veste, da so domala vse te stranke oropale državljanke političnih svoboščin?

Kdo so bili tisti, ki so glasovali za vojsko, za oboroževanje?

Kdo so bili tisti, ki so po možnosti oropali delavstvo za osemurni delavnik ter delavskovarsveno zakonodajo?

To so stranke, ki so podpirale ofenzivo kapitala proti delavstvu, malemu kmetu in proti duševnemu delavstvu, javnemu in zasebnemu uradništvu!

To ofenzivo kapitala so podpirale vse buržoazne stranke z narodnimi socialisti vred. Enako se nastopali v tej ofen-

zivi kapitalizma radikaleci, demokrati, klerikalci, samostojneži i. t. d., ker hočejo še dalje izkoriščati delovno ljudstvo.

Kapitalisti in njih hlapci so edini v boju proti narodu, zakaj bi narod ne bil edin v boju proti kapitalistom?

Socialistična stranka Delovnega ljudstva se bori za preosnovo kapitalistične družbe v socialistično družbo, za odpravo izkoriščanja po drugem razredu, za samoodločbo naroda v državi, deželi in občini, za mednarodni mir, za priznanje sovjetske Rusije, za odpravo zakonov proti delavcem in kmetom, za odpravo indirektnih in za uvedbo progresivnih davkov, za zaplenbo vojnih dobičkov, za poddržavljenje velike industrije, železnic in rudnikov, za varstvo dela, za varstvo invalidov, vojnih vdov in sirot, za pravico kmetov in kmetičkih delavcev do zemlje, za razlastitev veleposestev in gozdov.

Politične in gospodarske razmere v državi Vam diktirajo, da oddaste v nedeljo vsak svoj glas edino le za kandidate

SOCIALISTIČNE STRANKE DELOV. LJUDSTVA.

V boj za zmago pravice nad krivicami!

Povedali smo že večkrat, da socialistična stranka ne gre v volilni boj zaradi mandatorov. Socialisti smatrajo volitve v narodno skupščino kot ofenzivo proti nasilju, proti izkoriščanju, proti kratenju svoboda. In čim več bo dobila stranka glasov in mandatorov v narodno skupščino, tem vplivnejši bo protest proti nasilnemu počet-u kapitalističnega razreda in režimovcev v državi.

Sedanji volilni boj je bil do skrajnosti ogaben. Obljube, denar, korupcija, frazerstvo in demagogija so one lepe cvetke, ki so pri teh volitvah dosegle vrhunec svojega razvoja. Te metode političnega boja je socialistični proletarijat vedno zavračal, bil najhujše boje proti njim, a kljub temu je še toliko politično nerazsodnih, korumpiranih in kupljivih individuijev med narodom, da postane poštenega človeka sram, če opazuje, kako se razni subjekti proti svojim lastnim interesom in proti interesom delovnega razreda za osebne malenkosti prodajajo buržoaznim in kapitalističnim strankam, reakciji in podpirajo persekucije vladodržcev.

Vsa dosedanja politika v naši državi je bila doslej umerjena za tem, da se utrdi režim bank in velikih kapitalistov, na drugi strani pa je narod polagoma propadal in se pogrezal bolj in bolj v bedo, tako da posameznik že kmalu ne bo imel več niti gole srajce na sebi.

Toda mizerija se ne tiče le ročnega delavstva; prav enako so prizadeti pri tem tudi mali kmetje, kmetiški delavci, obrtniki, javni in zasebni nameščenci. Vsi postajajo vsak dan siromašnejši, da, niti za v-akdanji kruh nimajo več potrebnih sredstev. Mali kmetje, ki so si med vojno nekofiko opomogli, so že porabili svoje prihranke in marsikdo je že zopet zadolžen čez ušesa. Siromaštvo narašča. Ves narod se pogreza v obupno stanje, dočim se kapitalistična kasta redi in debeli, ne da bi upoštevala težek socialni položaj naroda.

Naš volilni boj gre proti sistemu, naš volilni boj je naperjen proti izsesavanju naroda, ki mu gredo prav tako vse pravice do življenja, kakor sitim kapitalistom. Naš boj je razred-

ni boj, boj razreda delovnega ljudstva proti kapitalističnim parazitom družbe. Naš cilj je revolucija družabne oblike in parlament smatramo kot pripravno orožje za nadaljevanje svoje ofenzive.

Z vso hiadnostjo pričakujemo torej izid volitev ter računamo s tem, da bodo vsi ponižani, vsi oni, katerim se kratijo svoboda, vsi tisti, ki trpe pod narodu škodljivo gospodarsko in socialno politiko,

enodušno glasovali za našo stranko.

Uradniki, učitelji, železničarji, ali vas še ni izmodrila metoda sedanjega režima: koš obljub in preganjanje? Že tri leta vas tolažijo in vam obetajo! Sklicujete proteste, a možje se vam smejejo. Glasujte proti njim, odločite, da ti ljudje izginejo iz politične arene kot absolutni gospodari politične situacije! Dokler se vas ne boje, vas tudi ne bodo spoštovali in ne upoštevali.

In rudarji! Preganjali so vas, vzeli so vam svobodo, o vaših zahtevah ne marajo nič slišati, odobrili so razne kapitalistične pogodbe proti vašim interesom! Sedaj pa pridejo med vas ter naiamejo par oseb in ti kriče, da so radikali osrečevalci rudarjev! Ali ni to ironija?

Ali se vam ne gnusi ta igra? Ali so rudarji, ti trpini, ki največ trpe pod brutalnostjo kapitalizma, res tako lahkoverni, da bodo naselili vsakemu najetemu kapitalističnemu agentu?

Ne! Rudarji so bili vedno naj-solidarnejša in najbolj odločna postajanka delavskega razreda, zato bodo tudi pri teh volitvah vsi, razen zavratnih izdajic, glasovali za Socialistično delavsko ljudsko stranko!

Volitev je izkušnja za bojevitost socialističnega ljudstva in to izkušnjo mora delavstvo v Sloveniji prav dobro prestati!

Šijajen uspeh volitev nam bo pričel o moči, o trdnih načelih in pogledjenju socialističnega prepričanja med narodom.

Dokumentirajte torej jutri kot volilci svojo značajnost in svoje socialistično prepričanje! In potem pjdemo v ofenzivo proti kapitalizmu v parlamentu in zunaj parlamenta. To bodi naša deviza!

sluparija, ki ne more dolgo trajati. Objasn timer nezasišno hujskanje in in teror pristašev SLS. po deželi, kjer ne dajo svobodo govora niti najenergičnim borcem za ljudske pravice, samoodločno naroda in sam upravo ter so v tem oziru hujši teroristi kot režimske stranke.

Objasn timer delovni program SSDL ki so ga navzoče burno odobraval.

H koncu je s. Klemenčič pozval navzoče naj proslavijo štiridesetletnico smrti očeta modernega mednarodnega proletarskega gibanja, enega največjih revolucionarjev, znanstvenika in socijologa, voditelja I. Internacionalne Karla Marksa. Ves zbor je zaklical: Slava spominu Karla Marksa!

Dne 18. marca je 52 let, odkar je pariški proletarijat postavil prvo

delavsko vlado. Pariška komuna je živela samo dva meseca ter je zadušena v krvi 40.000 proletarcev. Njen duh pa živi in po 52 letih več sto milijonov proletarcev celega sveta kliče solidarno: Slava padlim pariškim komunardom 1871. Na ta način se odolžimo žrtvam proletarskega razrednega boja, ki jih je tudi v Jugoslaviji na stotine. Slava žrtvam kapitalistične reakcije.

S kratkim zaključnim govorom je predsednik pozval navzoče, da manifestirajo za SSDL in njene zahteve, ker so to zahteve in koristi celokupnega delovnega ljudstva.

V popolnem miru, brez vsakih ugovorov v najlepši slogi in dostojanstvu se je zaključila ta proletarska manifestacija.

Govor ljubljanskega župana dr. Periča na shodu dne 14. t. m. v Unionski dvorani.

Sodrug! Volilci!

Narodna skupščina je bila nedavno razpuščena. Prav nihče ne žaluje za njo. V nedeljo pojdete na volišče, da si izberete nove zastopnike v parlament v Belgradu. Ne more škoditi, ako se ob tej priliki ozremo nazaj na one čase, ko se je ustanovila institucija parlamenta. Parlament si je najprej ustanovil svobodoljubni angleški narod, institucija se je kasneje prenesla preko Francije v druge dežele. Glavne naloge parlamenta so zakonodajstvo in kontrola vlade. Od začetka do danes so znali vsi parlamenti na celem svetu čuvati svoje pravice in svojo suverenost. O naši bivši skupščini tega žal ne moremo reči. Potem, ko jo je vlada nasilno okrnila ter izgnala iz nje 59 izvoljenih ljudskih zastopnikov, je ta okleščena skupščina prenesla vse svoje pravice in dolžnosti na 50 poslancev takoimenovani „zakonodajni odbor“. Ta odbor je poslušno reagiral na vsak migljaj vlade. Bivša skupščina je bila nesposobna, da bi mogla vršiti naloge, ki ji pripadajo pri ureditvi nove naše države. Na političnem in gospodarskem polju je bila ves čas popolnoma pasivna. Stranke večine so adaptirale na notranjo ureditev države centralistični sistem. Danes vidimo, da na veliko škodo ljudstva.

Kadar gre proletarijat na volišče se mora zavedati, kaj hoče in kaj more doseči potem volitev oziroma potom izvoljenih poslancev. Socialistična stranka je razredno bojna in na stališču mednarodne solidarnosti stoječa stranka, ki stremi za izpremembo današnjega krivičnega kapitalističnega družabnega reda v socialistični družabni red. Ko gre proletar na volišče, ve, da z oddajo kroglice ne bo dosegel tega cilja, pač pa mora vedeti, da je njegova dolžnost, poslati tudi v parlament svoje zastopnike, ki morajo v parlamentu vedno in ob vsaki priliki kazati na izročke kapitalističnega družabnega reda, protestirati zoper nje, kontrolirati vlado buržoaznih strank ter ob danih razmerah skušati doseči za proletarijat to, kar se doseči da. Parlamentarizem je torej za nas samo sredstvo v našem boju.

Prvo in glavno vprašanje pa je organizacija. V organizaciji je moč proletarijata. Kadar pridejo nasprotniki in predstavitelji delavstva, ki so pri buržoaziji osovraženi, zahtevat delavskih pravic, imajo njih zahteve

samo toliko moči in povdarka, kolikor številna in kosolidirana je ona delavska masa, ki jo zastopajo. Zato je prva dolžnost vsakega zavednega proletarca, vsakega ročnega in duševnega delavca, da deluje na to, da pridobi za svoje ideje in za svoje politične in strokovne organizacije vse one, ki nujno spadajo vanje. Danes nam je vsem jasno, da se deli narod v dve skupini; v skupino onih, ki nekaj imajo, in v skupino onih, ki ničesar nimajo ter se morajo preživljati z ročnim, odnosno duševnim delom. Številčno je druga skupina neprimerno jačja. Kljub temu nima one moči, ki bi ji šla po mnogobrojnosti in po delu, pomenu in potrebnosti v gospodarstvu. Največja krivda zadene pri tem duševni proletarijat, ki še ni izprevidel, da je v boju s kapitalizmom njegovo mesto samo na strani delavstva. Interesi obeh so popolnoma identični. Uradništvo je danes gola in gladna sirotinja, prav prvi berači. Kljub temu ne marajo v organizacije in zamejajo skupne nastope z delavstvom, v veliko škodo sebi in svojim sotrpinom delavcem.

Tudi med malim kmetom, ki je najštevilnejši, še ni prodrla zavest, da je ravno tak siromak, kakor delavec. S trdim delom si ne more prisluziti toliko, da bi mogel pošteno živeti in preskrbeti svojo družino. Štuli se med agrarce, med samostojne, dasi mora kupovati svoj živež in dasi obstoji njegova samostojnost samo v tem, da morajo njegovi otroci, ko dorasejo, s trebuchom za kruhom, dočim on doma „samostojno“ hira in umira. Naša dolžnost je, da zastavimo vse sile, da bodo duševni delave, in mali kmetje spoznali, da je njihov interes popolnoma skladen z interesom ročnega delavstva. Socialistična stranka delovnega ljudstva dela za enoten nastop vseh teh slojev. Na veselje moramo priznati, da je ljudstvo spoznalo, da je edino v združitvi njegova rešitev. Ako pišejo danes buržoazni časopisi, da je delavstvo razcepljeno, da je socializem skrahiral, so to sami volilni manevri in pobožne želje hlapec kapitalizma. Delavstvo še ni bilo pri nas nikdar tako enotno organizirano in zavedno navdušeno za enotno fronto kakor je danes. Dne 18. marca bodo tudi naši nasprotniki o tem prepričani. Storite toraj vsi svojo dolžnost, idite vsi na volišče ter oddajte svoje glasove našim kandidatom.

Naše volilne skrinjice so:

v Ljubljani 3. — na Kranjskem 6. — na Štajerskem 5.

Manifestacijski shod Soc. Stranke Delovnega Ljudstva v Ljubljani.

Navzlic agitaciji za bojkot od nasprotniških strank se je obširna dvorana Unijona napolnila. Tudi galerija je bila polna. Vse sami proletarski obrazi duševnega in ročnega delavstva ki jih je nasilje buržoazije in beda združila v enotno fronto.

Shod je otvoril predsednik J. O. Stranke s. Makuc in pozdravil veličastno zborovanje. Povdaril je, da potem nasilja buržoazija hoče samo oropati duševno in ročno delavstvo najosnovnejših pravic, izmogzati njegovo že itak bedno telo, zavezati želodce ter jih tako napraviti za poslušne sužnje svojega absolutističnega režima in reakcionarne vladavine. Toda vse reakcionarne tvorevine, vsi absolutistični režimi padajo, čim se ljudstvo zbere, organizira in povede v boj za svoje vsakodnevne svobode in potrebnosti. Zato zbira SSDL široke potlačene množice v boj proti nasilju, v enotno fronto za človeški obstoj. Delovno ljudstvo brez boja ne bo postalo žrtev reakcije, ker bi inace gmotno, duhovno in etično propalo — bilo zapisano siromaštvu, da beraštvu.

Burno pozdravljen je nato govoril ljubljanski župan s. Perič. V jedrnatih besedah je označil pomen parlamentarizma za proletarijat. Karakteriziral je razpuščeno ustavotvorno skupščino, ki je pogazila sama svojo suverenost ter se sama omalovažila in razkrinkala pred narodom in internacionalnim svetom, ker je storila nezasišani antiparlamentarni čin v zgodovini, da je pogazila komaj spre-

je to ustavo in razveljavila 59 pravilno izvoljenih proletarskih poslancev. Navzlic temu mora proletarijat izkorističiti tudi v bodoče, posebno pa v dobi reakcije parlamentarno tribuno, da iz nje razkrinkuje nedela vladojoče buržoazije, kontrolira vlado in stavlja zahteve svojega razreda. Poslanci v parlamentu pa so brez moči, ako za nji ni ne stoji široka organizirana množica. Zato je naloga duševnega in ročnega delavstva kakor tudi kmetov poljedelcev, ki so ravno tako zatirani, da se organizira v svojih organizacijah ter tako potom vsakodnevnih bojov za napredek, za svoje pravice in svoje potrebnosti se usposobi za svojo končno zmago in osvoboditev od kapitalističnega nasilja in izkoriščanja. Govor s. Periča je bil večkrat prekinjen z aplavzom.

Nato je govoril burno pozdravljen s. Fabjančič. V daljšem govoru je pojasnil sedanji volilni boj širokih množic. Karakteriziral je režimske kapitalistične stranke, samostojno, demokratsko, liberalno in radikalno, kakor tudi Šusteršičevo in Koroščevo ljudsko stranko. Povdarjajoč pripravnost razredno zavednega proletarijata, da se skupno bori tudi s krščansko socijalističnimi delavskimi in nameščenskimi organizacijami proti nasilju in izkoriščanju, je razkrinkal Koroščevo stranko, ki hoče imeti pod enim klubom tovarnarja in delavca, bankirja in njegovega pometaća. V Ljubljani so proti izvozu in za konzumente — delavce — v bogatih vaseh — za izvoz in visoke cene živilom. To je

Prva seja ljubljanskega občinskega sveta.

V torek ob 11. uri dopoldne se je vršila prva seja ljubljanskega novega občinskega sveta, ki je bil izvoljen po novem volilnem redu za mesto Ljubljano. Nad pet mesecev je gospoda preskušala potrpežljivost ljubljanskih volitev, čeprav ni imela nobenih razlogov za to, da zavlačuje konstituiranje občinskega sveta.

Občinski svet je s tem dnem prevzel občinske posle, prevzel jih je v težavnih razmerah, zlasti težavnih zaradi tega, ker je občinska uprava počivala skoro celo leto, dokler zopet pride do besede. Danes so gospodarske razmere mnogo neugodnejše kakor so bile pred letom dni, to, kar

bi se utegnulo med tem časom napraviti, je zamujeno v ogromno škodo ljubljanskega prebivalstva, in sicer ne po krivdi občinskega sveta, ampak onih krivcev, ki so preprečili, da bi bil občinski svet ta čas upravljal občino.

Cas je zlato in kdor krade čas, krade zlato.

Občinski svet se je konstituiral. Če pa pomislimo, koliko težkega dela čaka ta novi občinski svet, mu prav nič ne zavidamo. Valutna vrednost našega denarja pada vsak dan. Socialne razmere ljubljanskega prebivalstva postajajo vsak dan gorje; ljudje nimajo stanovanj, nimajo ob-

leke in ne bodo imeli niti hrane, ker se cene radi gospodarske politike v državi ogromno dvigajo. Že ta vprašanja v občini so tako ogromnega pomena, da nam zastaja sapa, če se zamislimo v bodočnost.

Razen teh nalog, ki jih bo morala izvršiti občina v najbližji bodočnosti, so pa še druge naloge, ki bodo imele namen pospeševati splošno blagostanje občine. Med temi nalogami so zlasti združitev okoliških krajev z mestom, povečanje elektrarne, zgradba tržnice, ustanovitev mestne kuhinje, gradba stanovanjskih hiš, mestne ledenice, javne čitalnice, oživetvitev obrtnih nadaljevalnih šol, preskrba siromakov, nakup življenjskih potrebščin zase in za promet, razširjenje električne železnice, nakup opekarne itd.

Kako važne so vse te naloge, javnost komaj presoja. Naj navedemo le, kako velika je sila danes v Ljubljani za kurivo. Ako bi imeli dovelj elektrike, bi jo porabljali lahko za luč in za kuho, eventualno plin, vrhutega bi se pa porabljala elektrika za obrt in industrijo, kar bi silno pocenilo gospodarstvo in pospeševalo razvoj in splošno blagostanje.

Zakaj navajamo te stvari? To mora pač biti vsakomur jasno, da bo novi občinski svet moral mnogo delati. Ne bo se smel bati stroškov; nič ne de, ako se investirajo v javnem interesu milijoni, ki se bodo v doglednem času prav dobro obrestovali.

Novi občinski svet apelira že danes na ljubljansko javnost, da ga podpre moralno, se ne straši pri delu za razvoj moderne in socialno čim najlepše urejene mestne občine nobenih žrtev.

Novi občinski svet bo razpravljal javno o vseh važnejših problemih, podajal pojasnila in upošteval utemeljene želje in nasvete, ker hoče delati v interesu prebivalstva in s prebivalstvom samim.

Nedvomno pa je, da mora občinska uprava skušati dohiti vse ono, kar se je zanemarilo pred in med vojno, zlasti pa sedaj, ko se je skoro dve leti kršila avtonomna samouprava mestne občine.

Pojdimo torej na delo! Volilci, ki ste nas poslali v ta občinski svet, nam ohranite dosedanje zaupanje, nas podpirajte in bodite prepričani, da bomo v zavesti, da imamo vaše zaupanje, lahko izvršili mnogo nalog, ki ste jih nam naložili s poverjenimi mandati.

Z združenimi močmi bomo kos tudi najtežavnejim nalogam.

*

Ob enajstih dopoldne v torek se je vršila zaprisega ljubljanskega župana. Pokrajinski namestnik g. Ivan Hribar je imel nagovor o nalogah občinskega sveta. Na namestnikov nagovor je odgovarjal župan dr. Perič naslednje:

Iskreno se Vam zahvaljujem za Vaše nasvete. Drugič si stojiva nasproti na tem mestu in tudi prvič ste mi enako lepo svetovali. Občinski svet je Vaše nasvete upošteval ter požrtvovalno deloval. Kot odkrit človek Vam moram povedati, da me boli, ker je bil občinski svet brez vzroka maja meseca l. l. razpuščen in da je vlada potrebovala celih deset mesecev, preden se je mogel sestaviti novi k rednemu poslovanju. Radi razpusta so trpeli vsi posli, trpelo tudi meščanstvo in izgubila se je potrebna kontinuiteta. Občini je to samovoljno igranje z njeno zakonito zadržano avtonomijo škodilo v vseh pogledih.

Proč s krive poti.

Enotno fronto razrednozavednega proletarijata priporočamo dalje časa tudi mi, in sicer z mirno vestjo, ker vemo, da delavstvo zahteva enotno fronto in ker je potrebna. Marsikdo smeši enotno fronto, zlasti jo pa smešijo ljudje, ki so šele povohali v socialistično stranko, ne kot idejni in idealni soborci, ampak le zato, ker jih je slučaj zanesel v stranko ali pa so celo v službi nasprotniškimi ali tajnih sil, ki imajo namen škodovati delavski socialistični stvari ali kveč-

Gospodje občinski svetniki! Delo v občinskem svetu je v prvi vrsti gospodarsko delo. Naloga novega občinskega sveta bo težavna. Stanovanjske bede ne moremo odpraviti drugače, kakor z zidanjem novih hiš. Občina mora storiti vse, kar je v njeni moči; doseči pa mora tudi pri državi, da vsaj nekaj zida za svoje urade, ter da upošteva, da ima zasedeni dve veliki mestni vojašnici, ki mestu ničesar ne donata. Veliko breme mestu je tudi stanovanjski urad, ki ni v stanju odpomoci stanovanjski mizeriji, ki je samo nekaj regulativ v tej stvari. Država mora končno izprevideti, da se stanovanjska beda ne da rešiti s papirnatimi naredbami. Treba je zidati in tu ne velja noben izgovor, da je danes zidanje drago, da se založeni kapital ne obrestuje, ker mi smatramo, da je zdravje in življenje naših soobčanov vredno več, nego vse drugo imetje.

Prehranjevalna kriza bi v Ljubljani ne bila tako akutna, če bi mesto razpolagalo z moderno klavnico in hladilnico. Ne le, da bi bilo mogoče regulirati cene, ker bi se moglo mnogo živil nakupiti ob ugodnih časih, ko so cene nizke, občina bi imela pri tem tudi lep dobiček. Prejšnji občinski svet se je tega vprašanja energično lotil ter je bila stvar ob razpustu že toliko zreła, da bi mogla biti naprava danes, ali vsaj poleti popolnoma dovršena. Samovoljni razpust je tu povzročil občini in prebivalstvu veliko škodo.

Za razvoj mesta je tudi velevažno vprašanje preskrbe z zadostno in ceno električno silo. S tem v zvezi je razširjenje omrežja cestne železnice, kar bi poleg drugih ugodnosti znatno pripomoglo k omiljenju stanovanjske bede, pocenitvi prehrane v mestu ter razvoju obrta in industrije.

Vprašanje uradnih prostorov bo tudi treba nemudoma rešiti. Današnji uradni prostori na mestnem magistratu so pretesni in nezdрави. Radi tega trpi uradništvo na svojem zdravju, trpi uradovanje kot tako, pa tudi občani, ki imajo opravka na mestnem magistratu.

Mestna občina mora izvršiti tudi važne socialne naloge. Kot eden največjih službodajalcev mora predvsem urediti razmerje svojih uslužbencev z moderno službeno pragmatiko. Tudi v pogledu preskrbe ubožcev se je doslej premalo storilo. Zadnji občinski svet je sicer ustanovil socialni referat, ki po razpustu ni mogel tako poslovati, kakor so to zamislili njegovi ustanovitelji in je ostal neorganiziran.

Naloga mestne občine so še številne in raznotere, tudi mnogo kulturnih nalog ima in občinski svet se bo moral energično lotiti dela, da jim bo kos.

Gospodje občinski svetniki! Pozivljam Vas k složnemu in požrtvovalnemu sodelovanju v korist in blagor občine, čije samoupravne pravice hočemo skrbno čuvati. Samoobsebi je umevno, da bomo nepristransko vršili svoje dolžnosti, spoštovali zakone in prosimo, da stori tudi vlada napram nam svojo dolžnost.

Po zaprisežni ceremoniji je občinski svet potrdil zastopnike v volilni komisiji, na kar se je seja zaključila. Prihodnja seja bo bodoči teden.

*

Želimo novemu občinskemu svetu mnogo uspeha ter ga zagotavljamo pri njegovem delu požrtvovalne in moralne podpore.

ljudi s številnimi napakami, ki niso vredni, da bi Brnotu jermen na čevlji odvezali.

Brnot in drugi taki ljudje, ki so duševno totalno nesposobni, ki nimajo v srcu niti iskriče čuta za socializem sam, kar dokazuje njih dosedanja praksa, so ljudje, ki se morajo posluževati takih pomočkov, ker ne čutijo in ne vedo, kaj je socialistično prepričanje.

Takozvani strankarski boj med socialističnimi skupinami je dobil danes torej prav osebno barvo; iz javnega pokreta je izginila nekdanja načelnost, disciplina, stvarnost pokreta. To je deloma velika posledica še vedno trajajoče povojne psihoze, ki tlači kakor mora vse človeštvo. Resnica je to. Ali iz tega ne sledi, da mora trajno ostati tako, iz tega ne sledi, da mora socialistični pokret tudi trpeti v sebi to psihozo, ko ima ta vendar cilj v novem svetovnem naziranju, v socializmu!

Jutri bodo končane volitve v narodno skupščino. Za volitve smo se zedinili v Sloveniji na enotno volilno akcijo, razen izjem Koren in Brnot. Neglede pa na rezultat teh volitev, ki ga nam volilne komisije sporoče tekem prihodnjega tedna, moramo absolutno vztrajati že danes na tem, da se akcija za enotno fronto nadaljuje in dovrši po volitvah.

Preten moremo definitivno z delom za enotno fronto pričeti, je pa prav tako absolutno potrebno, da si postavimo zopet na svoj prapor načelnost, program, socializem, da si utrdimo vero vanj ter skupno iščemo, upoštevajoč razmere, pota, taktiko, po kateri se bojujemo za svoj cilj. Vse drugo je bolj postranskega pomena, celo pšenična valuta, esperanto in tudi progresivni davek, ker to ni cilj. Glavno je vera v socializem in disciplina v organizaciji. In tudi disciplina mora iskati svojo moralno oporo v socialističnem prepričanju, ker, če kdo ne veruje, da esperanto ni bistvo socializma, še s tem nikakor ni kršil socialistične discipline. Vse to so vprašanja, ki se lahko vsak dan razpravljajo o njih, toda programatične stvari, načela to niso, marveč le vprašanja oportunitete, tudi strankin davek, ali pa gospodarska ali kulturna, ki so vsa povsem

revizionistične tendence, dočim je socializem revolucionarno prerjenje svetovnega naziranja.

Metode osebnega boja, metode sofizma in demagogije morajo izginiti iz vrst proletarske stranke. Teh metod se je delavski pokret navzel od buržoaznih strank.

Nadejamo se, da se je ob sedanjem volilnem boju precej izščitilo ozračje. Ljudje, ki niso spadali v socialistični pokret, so deloma odšli iz egoističnih razlogov z vso slavo v najbolj nazadnjaške stranke. S tem je danes omogočeno, da se socialistični proletarijat zopet resno posvetuje, kako naj vzpostavi močno socialistično stranko, za kar je sedaj najugodnejši trenutek. Započeto delo se mora nadaljevati.

Naslomiti se je treba na idejnost, na program, na cilj. In vse, kar je socialističnega, more v tej novi ednici delati, ne intrigirati, delati kulturno, organizatorično z edinim ciljem: prerojenja sedanjega svetovnega družabnega naziranja v socialistično naziranje. Ob takem delu se kristalizirajo pojmi, se ustvarja idejno močna organizacija socialistične stranke, ki ima namen duševne revolucije in končno preustrojev kapitalistične družbe v socialistično. Zlasti za teoretike je tukaj dovelj polja, na katerem lahko delajo, ter opuste veliko zmoto, da igrajo posamezna minimalna teoretična vprašanja v razvoju kako veliko vlogo. Družabno življenje se razvija po naravnih zakonih in v stranki teorija le toliko koristi, kolikor pospešuje razvoj.

V svrhu idejnega zblizanja in sodelovanja pri različnih akcijah naj se po volitvah sestanejo zaupniki iz vse Slovenije ter ustanove bazo za skupno delo socialističnega razrednega proletarijata. Ne gre tukaj za teoretične prepire, ki se lahko vršijo v dostojni obliki v našem časopisju in konferencah, marveč gre za delo, za napredek, za politični vpliv socialistične stranke, ki priznavajo razredni boj.

Ker vemo, da delavstvo zahteva enotno fronto ter da je ista tudi dejansko potrebna, mora socialistično delavstvo, ako se hoče uveljaviti, stopiti na navedena pota. In tedaj postane naša stranka zopet velika in idejno močna.

POLITIČNI PREGLED.

Radikalci bi radi vse sami pobasali. V svojih listih vodijo radikalci najljutejši boj proti demokratom. Vobče pa izdajajo apele na uradništvo, na učitelstvo, na delavce, na kmete, v katerih se bahajo, da že štirideset let vodijo državo. Zdi se pa nam, da ima narod že v teh blizu petih letih dovolj dokazov, za koga vladajo radikalci štirideset let. Ako bi bili radikalci vladali res v interesu naroda, potem bi bili v štiridesetih letih lahko ustvarili povsem drugačne socialne in politične razmere, kakor jih imamo. Ker je pa stranka okostenela ter vidi v politiki in gospodarstvu le svoje ožje interese, je postala ta stranka za javni blagor, zlasti pa kot najhujša predstavnica kapitalističnega izkoriščanja in reakcije, nevarna za razvoj. Geslo, državna misel, ki ga vedno naglašajo, je le krinka sebičnosti.

Slovenska ljudska stranka je prepustila krščanskemu socijalcu kandidaturo v Ljubljani, da si ve, da je zmaga v tem volilnem okrožju zani povsem brezupna. Dr. Gosar je socijalno precej uvideven mož, vendar se je njega stranka izjavila ob posvetovanju za skupni nastop pisмено, da je enoten nastop proletarijata za krščanske socijaliste nemogoč, ker obstojajo med njimi in nami prevelike razlike v svetovnem in kulturnem naziranju. Sto izjavo so se krščanski socijalci dosti jasno izrekli proti kakršnikoli kooperaciji pri volitvah v narodno skupščino, kar je tudi v redu, ker je parlament politični forum, dočim te razlike pri občinski upravi ne pridejo toliko v poštev. Borba v Ljubljani gre proti Demokratom, ki se sedaj imenujejo napredni blok (združeni stari in mladi demokrati). Dve šibkejši stranki sta klerikalna in narodnosocialna, da ne omenjamo dra Šusteršiča. V interesu Ljubljanec bi bilo torej, da bi manj-

šinski stranki oddali svoje glasove za našo listo, ker bi bila s tem zmaga nad združenimi Demokrati tem sijajnejša. Iz vsega je razvidno, da je klerikalna stranka v Ljubljani že vnaprej namenila Demokratom mandat v Ljubljani in je zaradi tega tukaj izgrala dra Gosarja. Logična posledica te politiki klerikalne stranke more biti le ta, da glasuje tudi krščanskosocialno delavstvo za našo delavsko listo ter s tem prepriča mogočo zmago združenih demokratov in radikalcev.

Republikanec Novačan — v službi demokratov. Kakor znano, je sodišče odklonilo potrditev dr. Novačanove republikanske liste. Glede na to pozivlja sedaj dr. Novačan v svojem lističu pristase, katere je lovil na federalistične in republikanske limanice — demokrate, torej najbolj monarhistično in centralistično stranko. S tem se je ta gospod nehote izdal, v čigavi službi je in to bo menda tudi dovolj jasan pouk njegovim pristajem, ki so mu doslej morda res verjeli.

Radici skliče po volitvah hrvatski sabor. Kaj hoče s tem doseči, je njegova stvar. Dostavlja pa, da izvoli ta zbor poseben odbor, ki se bo pogajal z Belgradom.

Nova narodna skupščina in vlada. Radikalna stranka je nekoliko v skrbeh, kaj napravi, če ne dobi večine. Demokratov se boji ter bo rajši sklenila koalicio s katero drugo stranko ali klerikalno, blokaši ali tudi Radicevcem. Ako skupščina ne bo mogla delati, jo vlada razpusti in razpiše volitve. Če bi bila pa skupščina ponovno nezmožna, se uvede neparlamentarna vlada ali diktatura. Radikalci hočejo s tem volilce oplasiti in zbegati, da bi za nje glasovali.

Radikalci so izdali oklic na delavstvo. Velika drznost je, če se radikalci osmelijo, da izdajajo volilne oklice na delavstvo. Radikalci delav-

stva niti v svojem programu ne omenjajo in če poleg tega še pomislimo, da je ta stranka imela ves čas pri vsem gospodarskem in političnem delu in razvoju najodločilnejšo besedo. Ta stranka je največ odgovorna za vso mizerijo v prometu, industriji, pa tudi glede draginskih razmer, ker vodi svojo politiko absolutno v interesu srbskega kapitalizma in porodice. Vsa večja državna naročila gredo v inozemstvo, carino na živila, izvoz živil, lesa itd. urejujejo vedno tako, da cene naraščajo ter da pri tem bogate banke, veletrgovci in verižniki. Edino, kar ima ta stranka in s čemer se tudi hvali, je, da vlada že štirideset let z vso neobzirnostjo za socialne in kulturne potrebe ljudstva. Delavstvo v Srbiji pozna to politično zlahtu, ki prihaja k nam kot socialno navdahnjena in napredna stranka. Zavrnite njih agitatorje, če vam ponujajo tudi denar, ki so ga izprešali iz naroda, denar, ki so ga močile v solzah živeči trpini, znoj delavstva, kri in mozeg delovne sile tistega naroda, ki v politiki radikalci zanj ne poznajo pravice.

Bulgarsko sobranje razpuščeno. Na zadnji seji je sobranje sklepalo o obtožnici prejšnjih ministrov, potem so pa glasovali o razpustu zbornice.

DNEVNE VESTI.

Ministrskega predsednika Pašiča ni bilo v Ljubljano. Minuli teden se se delale velike priprave za Pašičev sprejem na agitacijskem potovanju v Slovenijo. Šele zadnji dan pa je prišla vest, da Pašič ne pride v Ljubljano, ker ga državni posli ovirajo na posetu Ljubljane. Stvar je pa bila najbrže nekoliko drugačna. Radikalci v Ljubljani zaradi svoje nerodnosti sploh ne kandidirajo, vrhovega so pa pripravljali prejšnji zaveznički radikalcevi naši demokrati neprijazen sprejem za Pašiča. „Slovenec“ ve celo, da so „Orjunasi“ pripravljali protestno demonstracijo proti ministrskemu predsedniku ter da je bil Pašič o tem obveščen in je zaradi tega opustil agitacijsko potovanje v Slovenijo. S stvarjo se bavi tudi belgrajska „Tribuna“, ki pravi, da bo potrebno zamenjati pokrajinskega namestnika v Ljubljani. S tem bo avanziral seveda zopet eden izmed nadebudnih radikalcev.

Slovenski veliki župani nimajo sreče. Najprej je moral v pokoj ljubljanski veliki župan dr. Baltič, kateremu bo sledil dr. Lukan; teden dni pozneje je pa doletela ista usoda mariborskega velikega župana dra. Ploja. Plojev naslednik je dr. Pfeifer. Poslovanje sedanje vlade je pa res radikalno, seveda popolnoma nepolitično, kakor tako radi naglašajo radikalci.

Za velikega župana ljubljanske oblasti je imenovan dr. Friderik Lukan. K tej vesti, ki je seveda resnična, vsaj jo je prinesel „Narod“, pristavljamo samo ta-le nasvet: Naj se organizirajo pri Samostojni strokovni delavski uniji, vsi imenovani, postavljeni in odstavljeni naši veliki župani, da jim bo priborila — in boriti se zna — vsaj štirinajstnevno službeno odpoved.

Pospeševanje stanovanjske bede. „Slovenec“ poroča, da zahteva minister Stojadinović, ki je tudi radikalski kandidat na Štajerskem, da ministrstvo za socialno politiko odpravi določbo o stanovanjskem zakonu, po kateri morajo zidati milijonske banke in podjetja stanovanjske hiše za svoje nameščence. Kaj to pomeni, lahko presojajo vsi tisti, ki nimajo stanovanj. Ako se zahteva Stojadinovičeva uresniči, ne bo novih stanovanj, vrhovega se obstoječa stanovanja podraže v do glednem času še za eno tretjino. Lep kandidat za vse tiste, ki prebivajo v najetih stanovanjih.

Pašič je hud na Orjuno. Poročna se, da namerava belgrajska vlada najostreje nastopiti proti orjunam, kar pa ni nič kaj verjetno.

Nesese. G. Deržič je sveto prepričan, da bi bil naš novi parlament brez njegove nepopoln, zato se v kljub harakiriju, ki ga je izvršil pri zadnjih ljubljanskih občinskih volitvah nad svojo „stranko“ še vedno ponuja ljubljancem:

Za razpust so glasovali zemljoradniki in komunisti, proti pa opozicija, med katero so tudi socialni demokrati.

Vprašanje zasedbe Poruhrja prihaja polagoma v nov stadij. Ves terorizem francoskih oblasti naletava na še hujšo odpornost. Minuli teden so ubili dva francoska oficirja, kar je zbudilo v Franciji veliko ogorčenje. Kakor se poroča, sta Francija in Nemčija izdelali vsaka svoje predloge za sporazum, toda francoski predlog poseza tudi v politične zadeve Nemčije, kar ta seveda odločno odklanja. Odločena pa je Nemčija, da sama ne prosi za posredovanje, ker bi bilo to poniževalno. Diplomati se posvetujejo o stvari ter bo prevzel posredovanje po mnenju časopisja čehoslovaški minister za zunanje stvari dr. Beneš. Francija in Belgija zahtevata od Nemčije, da 15 letni rok zasedbe Poruhrja še ni pričel ter se smatra kot pravična intervencija veljavna na 15 let. Ako Nemčija sprejme te pogoje, izpolnita Francija in Belgija takoj moratorij ter sta pripravljene skleniti plačilne obveznosti v okvirju možnosti. „Neue Freie Presse“ meni, da Nemčija ne bo mogla sprejeti teh političnih pogojev. Nemčija bi plačevala 30 do 35 let okoli 2 in pol milijarde zlatih mark na leto.

nom za poslanca. No, prepričani smo pa, da ga bo Ljubljana to pot do drugega poučila, da njegove „partije više nema“ in da bi ga danas niti g. Kavinhar ne sprejel neč v svoj avtomobil. Da, žalosten je navadno konec političnih hohštaperjev.

SKS. Kakor čujemo, je zaobljubil g. Pucelj 5% znanih volovskih profitov za nove velikolaške zvonove, če dobi količnik.

Čiščenje. G. Bernot je polagoma tako očistil svojo „stranko“, da ni mogel postaviti v Ljubljani niti svoje kandidatske liste več. Naše gibanje se pa čisti samo, kar je najlepše priznanje za nas in znak našega zdravja. Po težkih časih, ki jih je preživel slovenski proletarijat v zadnjih dveh letih, so hoteli zlesti po njegovem hrbtu na svoje stolčke najrazličnejše eksistence, ki so šarile izprva okrog nas tudi po ustvaritvi enotne fronte. Ker pa mislijo taki ljudje ribariti samo v kalnem, so kmalu izprevideli, da pri nas ne bo nič, zato so začeli lesti polagoma drugam, največ k — radikalom. Tako je odšel za g. Korenom in Nachtigallom k radikalom sedaj tudi g. Emil Štefanovič.

Avtonomija je eden največjih krilatit sadanjega volivnega boja. Doslej so bile še vse naše meščanske stranke daljši ali krajši čas na vladi, toda vse so kar tekmovalle, katera bo bolj centralistična, dočim hočejo pri volitvah ena drugo nadkriliti v avtonomiji. To je prava meščanska načelnost.

Klerikalci so postavili za volitve edino parolo: avtonomija. S to parolo havzirajo po Sloveniji, mesto utemeljitve pa podpirajo avtonomijo z blatenjem in hujškanjem proti srbskim in hrvaškimi seljakom. — Da je ta njihova deviza neiskrena, samo na trenutni volilni uspeh, je jasno. Zakaj pa nastopajo ti ljudje na Hrvatskem proti Radiću, ki zahteva približno isto, kot pa naši klerikalci. Gotovo je, da bodo klerikalci ob prvi priliki zlezli k vladnim jaslim, zapeljanemu ljudstvu pa dali mesto avtonomije — figo. — V Sloveniji uprizarjajo proti govornikom SSDL napade, proti onim ljudem, ki zastopajo samoodločno narodov.

„Jutranje Novosti“ so priobčile življenjepisa ministra dr. Zupanića. Ker je bil minister rojen, ker je hodil v šolo, napravil maturo, bil celo vojak, še dragonar povrh itd. itd., je obsegal njegov životopis kar tri podlistke v „Jutranjih Novostih“. Kakor smo poučeni, bo naročil Višji šolski svet, vsem šolam, da nauče otroke Zupanićev življenjepisa na — izust. — To bo storil Višji šolski svet seveda šele takrat, če bo Zupanić tudi še po volitvah minister. Veste, toliko politično je pa že naš Višji šolski svet tudi!

Meščanske stranke, od klerikalcev do demokraioev in radikalov vodijo med seboj najhujše boje. Značilno je le

eno: radikalni upajo na dobiček zato, ker so imeli in imajo v državi ves vpliv, klerikalci pa zato, ker niso imeli in nimajo nobenega vpliva. „Mitlaufarja“ demokrati in samostojni pa dobivata zato od obeh strani batine. — Socialistom so taki boji in taka klanja v vrstah buržoazije povšeči. Škoda je le, da so še mnogi vpreženi v jarmu enih in drugih, katerih edino in izključno mesto je v socialističnih vrstah. Za te nam je žal, da ti uporabljajo svoje sile proti proletarijatu mesto proti buržoaziji.

Nesramna klerikalna agitacija. V „Zarji“ smo objavili program SSJ. To objavo, ki je imela le publicističen namen, sedaj klerikalci hudobno izrabljajo, čeprav dobro vedo, da naša stranka kandidira na programu SSDL. Socialistična stranka kot taka ima v tem vprašanju jasno proletarsko stališče, ki smo ga že doveljkrat precizirali. Taka agitacija proti nam je nepoštena!

Pokrajinsko tajništvo SSJ ni dalo doslej še nobene parole. Kako naj volijo njegovi člani v Ljubljani. Kako naj voli recimo nosilec njihove liste na Kranjskem, Karol Kisovec, ki ima volilno pravico v Ljubljani. Abstinenca je bila za Zagorje greh in poguba, za Ljubljano pa naj bo abstinenca zdrava in dobra? To je doslednost v politiki!

Frapirani Narodov somišljenik. Starini-zajedničarji so bili nad izidom ljubljanskih občinskih volitev depimirani in konsternirani. O županovi potrditvi so bili enkrat po samem častljivem Narodu mistificirani in nad županovim govorom pa samo še — frapirani. Torej se privajajo liberalni živci počasi tudi socialističnim govorom. Kje pa je oni frapirani somišljenik, ki je pričakoval na galeriji „živo“-klicev in se sedaj nad tem spodtika, ostal s svojo rahločutnostjo, da ga ni frapirala Kukovecova, v volilni strasti kralju poslana brzjavka?

Nov upravitelj Gössove pivovarne v Mariboru. „Slovenec“ poroča, da je bil sekvester dr. Lipold odstavljen in imenovan za prisilnega upravitelja Gössove pivovarne Lojze Slanovec. Ta slava pa ne bo dolgo trajala, ker se sekvestri odpravijo. Radikalni režim deluje prav tako kakor je deloval prej demokratski.

Napredni blok v Ljubljani, ta čedna družba, prireja shode, sestanke, vabi in agitira. Niso pa še minili trije meseci, ko so si očitali ti pobratimi najhujše stvari, ko so si stali ti matadorji nespravljivo nasproti. Ja, ja, še vedno delajo ti ljudje politiko ad hoc, zato take nevihtne disonance. Sedaj jih bo združila uradniška beda, jutri jih bo združila bankarska, iz uradniških in delavskih žepov izžeta dobičkarja.

Ribnica. V nedeljo popoldne se je vršil pri nas volilni shod ob ogromni udeležbi. Na shodu je poročal kandidat s. Mihevc, ki nam je ob burnem ploskanju in pritrjevanju razlagal o pohodu intencionalnega kapitalizma ter nam dokazal, kako je pri tem udeležen tudi kapitalizem Jugoslavije. Govorniku ni nihče ugovarjal, pač pa so se pikri medklici slišali na račun samostojneža ministra g. Pucelja. Shod se je ob burnem ploskanju izjavil, da bo volil 18. marca Socialistično Stranko Delovnega Ljudstva.

Kočevje. V soboto, dne 10. t. m. je sklicala Soc. Stranka Del. Ljudstva

svoj volilni shod. Na shodu je poročal o političnem položaju v državi in zunaj nje kandidat s. Mihevc, ki je obširno objasnili pomen volitev v državni zbor in situacijo, v kateri se državljanjani-nemaniči nahajamo. Shod mu je burno pritrdjeval in enoglasno izjavil, da bodo volilci oddali svoje glasove za stranko, ki hoče enotno fronto delavstva.

Trinajsti marec. Kakor vsako leto, tako je tudi letos priredil dunajski proletarijat v spomin padlim žrtvam dne 13. marca 1848, ki so padle v revolucionarnih dnevih na dunajskih barikadah več shodov in pohod k obelisku na centralno pokopališče.

Kovinarsko gibanje na Štajerskem. V Gradcu so te dni zborovali kovinarji iz cele pokrajine Štajerske v Nemški Avstriji. Podjetniška zveza za Štajersko jim je pogodbo odpovedala, in sicer zaradi tega, ker hoče podjetniška zveza reducirati plače za 20 odstotkov. Zadnje dni pa je Zveza kovinarjev dosegla to, da se z reduciranjem plač počaka še tri tedne. Vsekakor pa pride potem do ostrega boja med podjetniki kovinske industrije in kovinskimi delavci.

Rudarska stavka v Moravski Ostravi. V Moravski Ostravi so bila štiri dni pogajanja med rudarji in lastniki premogovnikov. Ker so pogajanja za ostravskokarvinski revir potekla brez uspeha, je stopilo delavstvo v vseh premogokopih v stavko.

Volilni shodovi je imela v nedeljo dne 10. t. m. Socialistična Stranka Delovnega Ljudstva 34 po vsej Sloveniji. Shodi se vrše tudi med tednom. Na vseh shodih opazamo veliko nezadovoljnost med prebivalstvom z meščanskimi strankami vseh barv. Le redkokje nalete naši shodi na opozicijo in še tam so večinoma ljudje, ki so zapeljani po hujskarijah ter skušajo ovirati naše delo v interesu kapitalistov. To volilno gibanje je jasno pokazalo, da živi v našem ljudstvu jako živo zanimanje za našo stranko in za njene zahteve.

Slašč ca za železničarje. Radikalci pripovedujejo, da je izenačenje draginskih doklad za železničarje gotova stvar. Treba je le še, da finančni odbor in minister financ načrt odobri. To je samo volilna tolažba: Železničarji hočejo dejanja! Vrhovega je pa vse izenačenje prav podobno regulaciji prejemkov državnih nameščencev. En dinar na dan ne bo nikogar rešil, nekateri uslučbenci pa bodo baje še prikrajšani na prejemkih. Dajte in povejte, kaj daste! Vse drugo so besede!

Odgovorni urednik Franc Gogala. — Izdajatelj in lastnik: Konzorcij „Zarje“. — Tiska tiskarna J. Blasnika nasledniki.

Ivan Jax in Sin Ljubljana, Gosposvetska c. 2

Šivalni stroji in stroji za pletenje.
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linc.

Ustanovljena l. 1867. — Vezenje poučuje brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“.
Ceniki zastonj in franko.

Kolesa iz prvih tovaren: Dürkopp, Styria, Waffnenrad.

Gospodinj, ki kupujete **testenine, makarone** zahtevajte samo

PEKATETE

Testenine tudi same makarone iz staroznane tovarne
Z. DARŠIČ & VALENCIČ, Ilirska Bistrica. Dobe se povsod.
— Zloga Bunc in drug. Ljubljana, Celje, Maribor. —

Odvetnik dr. Ljudevit Perič
uljudno naznanja, da preseli svojo
odvetniško pisarno
dne 15. marca 1923 iz Dalmatinove ul. 3, v Sodno ul. šte. 12.